

Łódź 13.11.2015r.

Uchwała Komisji ds. postępowania habilitacyjnego dr Piotra Kittela zawierająca opinię wraz z uzasadnieniem

Podstawa Prawna: Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, póź. 595, Dz. U. z 2005 r. nr 164, póź 1365 oraz Dz. U. z 2011 r. nr 84. póź 455), Rozporządzenie MNiSW z dnia 22 września 2011 r. (Dz. U. nr. 2004. póź 1200).

Komisja habilitacyjna, powołana w dniu 3 września 2015 r. przez Centralną Komisję ds. Stopni Naukowych i Tytułu w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Piotra Kittela w składzie:

przewodniczący – **prof. dr hab. Leon Andrzejewski**, Uniwersytet Mikołaja Kopernika

sekretarz: – **dr hab. Ewa Świerczewska-Gładysz**, Uniwersytet Łódzki

recenzenci:

– **prof. dr hab. Kazimierz Klimek**, Uniwersytet Śląski

– **prof. dr hab. Waclaw Florek**, Akademia Pomorska w Słupsku

– **dr hab. Zbigniew Rdzany**, Uniwersytet Łódzki

członkowie Komisji:

– **dr hab. Iwona Hildebrandt-Radke**, Uniwersytet Adama Mickiewicza

– **prof. dr hab. Joanna Wibig**, Uniwersytet Łódzki

Sylwetka Habilitanta

Pan doktor Piotr Kittel w 1999 r. uzyskał tytuł magistra archeologii na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytet Łódzkiego, zaś w 2001 r. tytuł magistra geografii w zakresie geomorfologii i paleogeografii czwartorzędu na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UŁ. W 2004 r. obronił rozprawę doktorską z nauk humanistycznych w zakresie historii pt. *„Warunki środowiskowe lokalizacji osadnictwa pradziejowego na Pojezierzu Kaszubskim i w północnej części Borów Tucholskich”*. Od 2004 r. do chwili obecnej pracuje na stanowisku adiunkta w Katedrze Badań Czwartorzędu, noszącej od 2012 r. nazwę Katedry Geomorfologii i Paleogeografii na Wydziale Nauk Geograficznych UŁ.

Ocena osiągnięcia naukowego

Osiągnięcie naukowe dr Piotra Kittela, będące podstawą do wszczęcia postępowania habilitacyjnego, stanowi zbiór czternastu recenzowanych publikacji naukowych pod wspólnym tytułem *„Relacje człowiek – środowisko na obszarze Polski Środkowej w pradziejach i okresie historycznym”*. Do tak brzmiącego tytułu pewne zastrzeżenia miał dr hab. Zbigniew Rdzany. Jego zdaniem, ze względu na charakter badań prowadzonych przez Habilitanta, skupiających się tylko na niektórych elementach środowiska, powinien być on *„zawężony, ze wskazaniem na rzeźbę i budowę geologiczną, lub co najwyżej na środowisko abiotyczne”*.

W siedmiu publikacjach wchodzących w skład osiągnięcia dr Piotra Kittela jego udział wynosił 100%, zaś w pozostałych od 50% do 15%. Zdaniem dr hab. Z. Rdzanego w pracach współautorskich *„zadania Habilitanta były ważne, a niektóre kluczowe”*. Podkreślił on również wysoki poziom merytoryczny wszystkich ocenianych prac Habilitanta.

Wszyscy recenzenci w swoich opiniach zwrócili uwagę na interdyscyplinarny charakter badań dr Kittela. Według prof. dr hab. W. Florka *„ściśle powiązanie badań geoarcheologicznych z badaniami paleogeograficznymi, zaowocowało znakomitymi rezultatami w zakresie odtwarzania środowiskowego kontekstu osadnictwa”*. Także zdaniem dr hab. Z. Rdzanego poglądy Habilitanta *„reprezentują swoistą równowagę między podejściem humanisty i przyrodnika”*.

Prof. Florek docenił umiejętny *„wybór obiektów poddanych szczegółowym badaniom paleogeograficznym. Są wśród nich zarówno paleokoryta i inne elementy rzeźby fluwialnej, jak i formy i osady stokowe. Ważnym elementem badań paleogeograficznych było ustalenie chronologii zmian; wykorzystano w tym zakresie zarówno datowania radiowęglowe i termoluminescencyjne, jak i metody paleobiologiczne (dendrochronologię i palinostratyografię) oraz archeologiczne”*. Na metodologię stosowaną w pracy badawczej Habilitanta zwrócił uwagę także dr hab. Rdzany, uznając za szczególnie cenne podejmowane przez niego *„próby rozwinięcia metod geomorfologicznych dla potrzeb badań archeologicznych”*.

Prof. dr hab. K. Klimek analizując wyniki badań zaprezentowane w osiągnięciu naukowym Habilitanta stwierdził, że *„badania geoarcheologiczne dr Kittela zmierzały do oceny uwarunkowań lokalizacji osadnictwa i gospodarki pradziejowej i wczesnośredniowiecznej. Potwierdziły one rolę dolin rzecznych jako ważnego czynnika środowiska przyrodniczego przyciągającej osadnictwo, z uwagi na bliskie sąsiedztwo wody.*

W rezultacie tych badań stwierdził, że wyniesione strefy w obrębie den dolin wykorzystywane były przez osadnictwo”.

Dla prof. Florka bardzo ciekawym wnioskiem dr Kittela płynącym z powyższych badań było stwierdzenie, że *„w Polsce Środkowej, co najmniej od epoki brązu nie zmieniły się ludzkie preferencje w zakresie lokalizacji punktów osadniczych”.*

Habilitant dokonując rekonstrukcji paleośrodowiskowych wybranych stanowisk archeologicznych położonych w dolinach rzecznych Polski Środkowej *„równocześnie śledził stopniowo narastającą presję zasiedlających ten region społeczności w ostatnich tysiącleciach, a szczególnie od wczesnego średniowiecza”* (cytat z recenzji prof. Klimka). Ten nurt badawczy został doceniony także przez pozostałych recenzentów. Profesor Florek podsumowując osiągnięcia dr Kittela za jedno z jego najważniejszych osiągnięć uznał właśnie udowodnienie przez autora tezy, że *„na obszarach długotrwanie i intensywnie użytkowanych, w kolejnych okresach pradziejów (a zapewne i później) istniały warunki dla uruchomienia intensywnych procesów geomorfologicznych zapisanych w osadach i przeobrażeniach rzeźby. Obejmowały one powstawanie osadów stokowych (przede wszystkim deluwialnych), rzecznych (głównie pozakorytowych) i eolicznych”.*

Ocena ogólna dorobku naukowego

Recenzenci oceniając dorobek naukowy dr Piotra Kittela po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, zgodnie stwierdzili, że w tym okresie znacząco zwiększyła się liczba jego publikacji, co wskazuje na rosnącą aktywność naukową Habilitanta i doskonalenie się jego warsztatu badawczego. Oprócz artykułów wchodzących w skład osiągnięcia, Habilitant w ciągu ostatnich jedenastu lat opublikował samodzielnie trzy artykuły naukowe oraz dziewięć we współautorstwie. Cztery kolejne artykuły (w tym jeden jednoautorski) są w druku. Jest też on autorem jednej monografii, dwunastu rozdziałów w monografiach oraz współautorem czternastu kolejnych rozdziałów. W całościowym dorobku Habilitanta siedem artykułów ukazało się w czasopismach z listy JCR, których sumaryczny IF (*Impact factor*) zgodnie z rokiem opublikowania wynosi 15,767. Według bazy Web of Science prace Habilitanta w chwili rozpoczęcia postępowania habilitacyjnego były cytowane 16 razy, a indeks Hirscha wynosił 2.

Dr hab. Rdzany stwierdził, że dorobek ten *„należy uznać za znaczący zarówno pod względem merytorycznym, jak i ilościowym (liczba publikacji, wskaźniki naukometryczne), a nawet wyróżniający się, biorąc pod uwagę kilkunastoletni okres jego powstawania”.*

Prof. Klimek odnotował, że publikacje Habilitanta zostały „dostrzeżone przez międzynarodową społeczność naukową” i obecnie jego indeks Hirscha jest już na poziomie 3.

Prof. Florek podkreślił, że Habilitant równolegle z badaniem uwarunkowań środowiskowych lokalizacji i funkcjonowania osadnictwa pradziejowego prowadzi intensywne prace badawcze z zakresu geoarcheologii. Są one kontynuacją jego wcześniejszych zainteresowań naukowych, będących podstawą jego rozprawy doktorskiej.

Recenzenci zwrócili uwagę, że Habilitant realizując tematy badań geomorfologicznych, paleogeograficznych i geoarcheologicznych uczestniczył w rozlicznych badaniach terenowych na ok. stu stanowiskach archeologicznych znajdujących się w różnych częściach Polski (na Kujawach, Pomorzu, w Polsce północno-wschodniej, Podlasiu i Wielkopolsce). Współpraca Habilitanta ze specjalistami zarówno z zakresu nauk o Ziemi, jak i nauk humanistycznych zaowocowała multidyscyplinarnym charakterem publikacji o wysokim poziomie merytorycznym. Zdaniem recenzentów, cennym doświadczeniem badawczym dla dr Kittela był też jego udział w kilku zagranicznych ekspedycjach badawczych, w tym do Niemiec, Peru i Rosji, których wymiernym efektem są rozdziały w monografiach i wystąpienia konferencyjne.

Ocena aktywności naukowej

Aktywność naukowa dr Piotra Kittella w środowisku geomorfologiczno-archeologicznym została oceniona bardzo wysoko przez wszystkich recenzentów. Podkreślono jego uczestnictwo aż w 83-ech konferencjach krajowych i siedmiu międzynarodowych. Na ponad 60-ciu z nich Habilitant prezentował swoje lub współautorskie wyniki badań geoarcheologicznych, w tym kilkanaście w języku angielskim. Był on także organizatorem 11 konferencji i sesji naukowych, w tym 4 międzynarodowych. Ponadto podczas 6 konferencji przygotował i prezentował 8 stanowisk.

Duże uznanie u członków Komisji zyskała umiejętność współpracy Habilitanta z bardzo licznymi polskimi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi jak również z różnymi instytucjami pozanaukowymi. Doceniono zwłaszcza zdolność dr Kittella do inicjowania badań naukowych oraz do koordynowania pracami zespołów badawczych, czego dowodem jest kierowanie przez niego trzema grantami KBN, MNiSW oraz NCN. Ponadto Habilitant był lub nadal jest wykonawcą w 6 innych grantach KBN, MNiSW i NCN oraz w 9 współfinansowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zdaniem prof. Floraka „*dr Piotr Kittel udowodnił, że potrafi sprostać roli lidera zespołu naukowego, bowiem w toku realizacji swoich badań nawiązał współpracę z kilkudziesięcioma osobami*

pochoǳącymi z 32 krajowych i zagranicznych jednostek naukowych oraz 12 jednostek pozanaukowych”.

Przejawem dużej aktywności dr Piotra Kittela w społeczności naukowej, odnotowanym przez prof. Florka i prof. Klimka, jest również jego członkostwo w Klubie Polarnym Polskiego Towarzystwa Geograficznego w latach 1998-2005, w European Association of Archaeologists od 2005 r. a także w Stowarzyszeniu Archeologii Środowiskowej od 2006 r.

Ocena dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego i organizacyjnego

Członkowie Komisji pozytywnie ustosunkowali się do działalności dydaktycznej dr Piotra Kittela, obejmującej różnorodne wykłady, konwersatoria, ćwiczenia laboratoryjne i terenowe oraz seminaria prowadzone na kilku kierunkach studiów na Wydziale Nauk Geograficznych i na kierunku Archeologia Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ. Prof. Florek w dorobku dydaktycznym Habilitanta wysoko ocenił zwłaszcza dwa cykle wykładów, prowadzone w języku angielskim. Recenzenci zwrócili także uwagę na fakt, że dr Piotr Kittel był promotorem kilku prac magisterskich i licencjackich, a za osiągnięcia dydaktyczne był kilkakrotnie nagradzany przez Dziekana Wydziału Nauk Geograficznych. Podkreślono także dużą aktywność Habilitanta w popularyzowaniu nauki, przejawiającą się w formie bardzo licznych prelekcji i wykładów dla dzieci i młodzieży oraz nauczycieli szkół podstawowych i licealnych.

Podsumowanie

Całość dorobku naukowego dr Piotra Kittela została oceniona bardzo wysoko przez recenzentów. Osiągnięcie habilitacyjne dr Piotra Kittela uznano za ważny wkład w rozwój nowych dyscyplin naukowych geoarcheologii i archeogeomorfologii. Pokreślono, że wnioski prezentowane w czternastu publikacjach wchodzących w skład osiągnięcia naukowego *„Relacje człowiek–środowisko na obszarze środkowej Polski w pradziejach i okresie historycznym”* są dobrze udokumentowane, poparte solidnymi badaniami terenowymi oraz licznymi analizami typowymi dla badań archeologicznych i przyrodniczo-paleośrodowiskowych.

Za mocną stroną działalności naukowej Habilitanta uznano jego współpracę z różnymi placówkami badawczymi oraz nabyte doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi.

Stwierdzono, wyraźny rozwój naukowy Habilitanta od czasu uzyskania stopnia doktora. Wyniki badań Habilitanta są publikowane z dużą częstotliwością w wielu czasopismach krajowych i zagranicznych oraz są prezentowane na konferencjach krajowych i międzynarodowych.

Recenzenci byli również zgodni w swoich opiniach, że dorobek dydaktyczno-popularyzatorski i organizacyjny dr Piotra Kittela spełnia wszystkie wymogi stawiane w postępowaniu habilitacyjnym. Wszystkie trzy recenzje kończyły się jednoznacznym wnioskiem o dopuszczenie dr Piotra Kittela do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Przebieg posiedzenia Komisji

Zgodnie z Ustawą z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o Szkolnictwie Wyższym, Ustawy o Stopniach Naukowych i Tytule Naukowym oraz Stopniach i Tytule w Zakresie Sztuki, Komisja ds. postępowania habilitacyjnego dr Piotra Kittela zebrała się w dniu 13 listopada września 2015 r. w składzie:

przewodniczący – **prof. dr hab. Leon Andrzejewski**, Uniwersytet Mikołaja Kopernika

sekretarz: – **dr hab. Ewa Świerczewska-Gładysz**, Uniwersytet Łódzki

recenzenci:

– **prof. dr hab. Kazimierz Klimek**, Uniwersytet Śląski

– **prof. dr hab. Waław Florek**, Akademia Pomorska w Słupsku

– **dr hab. Zbigniew Rdzany**, Uniwersytet Łódzki

członkowie Komisji:

– **dr hab. Iwona Hildebrandt-Radke**, Uniwersytet Adama Mickiewicza

– **prof. dr hab. Joanna Wibig**, Uniwersytet Łódzki

Przewodniczący, prof. dr hab. Leon Andrzejewski powitał i przedstawił członków Komisji i zaproponował porządek obrad zgodny z ustawą o postępowaniach habilitacyjnych według znowelizowanej ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach i tytule naukowym. Stwierdził, że w przepisowym terminie wpłynęły trzy jednoznacznie pozytywne recenzje oraz nie wpłynął formalny wniosek o zaproszenie Habilitanta jak również o procedurę tajnego głosowania. Poprosił o zabranie głosu najpierw recenzentów, a następnie pozostałych członków Komisji i podkreślił, aby w swoich wypowiedziach zwrócili uwagę na te elementy oceny, dorobku naukowego i dydaktyczno - organizacyjnego Habilitanta, które są dyskusyjne lub nie zostały ujęte w recenzjach, znanych już wcześniej członkom Komisji.

Po wypowiedziach wszystkich członków Komisji zaproponował dalszą dyskusję i jawne głosowanie nad przyjęciem uchwały.

Przebieg dyskusji:

Pierwszy zabrał głos prof. K. Klimek, który zwrócił uwagę, że dwukierunkowe wykształcenie Habilitanta pozwala mu na wszechstronne badania relacji człowiek – środowisko. Za główne osiągnięcie naukowe dr Piotra Kittela uznał określenie uwarunkowań środowiskowych determinujących osiedlanie się społeczności od neolitu do średniowiecza.

Prof. W. Florek zgodził się z opinią przedmówcy, podkreślił znakomity warsztat badawczy Habilitanta oraz umiejętność łączenia badań archeologicznych ze stratygrafią i paleogeografią czwartorzędu.

Dr hab. Z. Rdzany wysoko ocenił bogaty dorobek Habilitanta. Zwrócił też uwagę, na kontynuację badań zapoczątkowanych na Uniwersytecie Łódzkim przez Prof. Dylaka. Z uznaniem odniósł się też do działalności popularyzatorskiej i dydaktycznej dr Kittela.

Dr hab. I. Hildebrandt-Radke podkreśliła jego wkład w rozwój geoarcheologii w Polsce, który nawiązuje do osiągnięć w tym zakresie w Europie Zachodniej. Zwróciła uwagę na dociekliwość badawczą Habilitanta i jego zdolność łączenia różnorodnych metod badawczych.

Pani Prof. J. Wibig doceniła dużą pasję badawczą Habilitanta oraz umiejętność współpracy ze specjalistami z dziedzin pokrewnych z Polski i zagranicy.

Dr hab. Ewa Świerczewska-Gładysz podkreśliła duże zaangażowanie Habilitanta w pracach terenowych, skutkujące wysokim poziomem merytorycznym publikacji.

Prof. L. Andrzejewski podsumował wypowiedzi członków Komisji. Stwierdził, jednoznaczność pozytywnych opinii wyrażonych w recenzjach. Podkreślił także duże kompetencje Recenzentów i członków Komisji.

W dalszej części obrad odbyła się ogólna dyskusja, w której głos zabrali wszyscy członkowie Komisji. Wysoko ocenili całokształt dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego Habilitanta. Zwrócili uwagę na Jego duży potencjał badawczy i możliwości dalszego rozwoju.

W końcowej konkluzji stwierdzili, że dr Piotr Kittel spełnia warunki określone w Ustawie z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, póź. 595, z późniejszymi zmianami). Zatem, Komisja Habilitacyjna wnioskuje do Rady Naukowej Wydziału Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego o nadanie dr Piotrowi Kittelowi stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o Ziemi, w dyscyplinie geografia.

Uchwała

Komisja habilitacyjna w głosowaniu jawnym, w obecności 7 jej członków, uprawnionych do głosowania, podjęła jednomyślnie uchwałę o wystąpieniu do Rady Naukowej Wydziału Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego o nadanie dr Piotrowi Kittelowi stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o Ziemi, w dyscyplinie geografii. Wszyscy członkowie głosowali na "tak".

Uzasadnienie

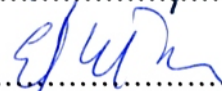
Uzasadnieniem uchwały są jednoznacznie pozytywne trzy recenzje oraz streszczone powyżej opinie wyrażone w dyskusji przez członków Komisji, jak również wynik głosowania nad przyjęciem uchwały.

Podpisani:

Prof. dr hab. Leon Andrzejewski – przewodniczący Komisji, ...

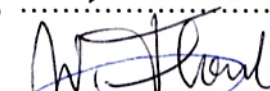
Dr hab. Ewa Świerczewska-Gładysz, - sekretarz Komisji, ...

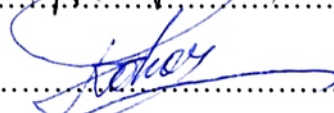
Prof. dr hab. Kazimierz Klimek, - recenzent, ...

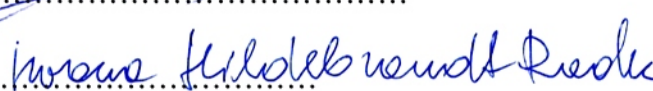
Prof. dr hab. Wacław Florek, - recenzent .....

Dr hab. Zbigniew Rdzany, - recenzent .....

Dr hab. Iwona Hildebrandt-Radke, członek Komisji .....

Prof. dr hab. Joanna Wibig, - członek Komisji .....

